

10.2.2021

VN/20585/2020

Anvisning för valförrättare vid förhandsröstning

Allmänt

- Om den lokala hälsovårdsmyndigheten ger striktare anvisningar ska dessa följas i stället för denna anvisning.
- I och med coronaläget kan väljarna känna oro för något i röstningssituationen eller i andra väljares beteende, och väljarna kan eventuellt uttrycka sin oro till valförrättarna. Valförrättarna ska i alla lägen ansvara för säkerheten i röstningssituationen och se till att instruktionerna följs. I eventuella problemsituationer se valanvisning nr 4 och kontakta centralvalnämnden vid behov.

Förutseende åtgärder

- Placera instruktionsaffischer från justitieministeriet och institutet för hälsa och välfärd på platser som är synliga för väljarna. De måste också placeras utanför vallokalen, där man kan bekanta sig med dem i fred och utan trängsel.
- Placera bord och röstningsställen så långt ifrån varandra som möjligt så att rutterna inte blir överbelastade.
- Du kan märka ut 2 meters säkerhetsavstånd på golvet till exempel där väljarna står i kö.
- Ställ om möjligt upp en transparent plastvägg framför funktionärerna vid röstningsstället. Väggen ska vara tillräckligt hög för att ge skydd även för långa personer. På lämplig höjd i väggen ska det finnas en öppning för granskning av dokument.
- Stanna med låg tröskel hemma även vid milda symptom på coronavirus, och meddela din situation omgående till centralvalnämndens ordförande eller centralvalnämnden.

Symptom på coronavirus är feber, hosta, halsont, andnöd, muskelvärk, trötthet, snuva, illamående och diarré. Även störningar i smak- och luktsinnena har förekommit i samband med sjukdomen. Läs mera <http://www.omaolo.fi>.

- För valnämndens medlemmar och ersättare ska ordnas reservarrangemang och tillräckligt med assisterande personal även i det fall att alla ordinarie och reserver blir sjuka eller hamnar i karantän. Enligt vallagen ska minst två valfunktionärer närvara samtidigt vid ett ställe för förhandsröstning. Centralvalnämnden ska se till att det finns tillräckligt med valfunktionärer.

Åtgärder under dagen

- Se till att lokalens ventilation är den bästa möjliga och att väljarna inte dröjer sig kvar i lokalen i onödan.
- Om utrymmet är litet, begränsa antalet väljare som vistas i lokalen samtidigt och ordna kö utanför lokalen.
- Håll ett över 2 meters säkerhetsavstånd till väljarna och de andra valfunktionärerna.
- Övervaka väljarna och ge instruktioner till alla närvarande om att hålla så långa säkerhetsavstånd som möjligt, åtminstone 2 meter.
- Rengör de tillbehör som används gemensamt före användningen genom att torka av dem med en lösning av tvål och vatten eller med ett alkoholhaltigt rengöringsmedel.
- Rengör alla ytor som vidrörs ofta och pennorna i röstningsbåset med minst 2-4 timmars intervall. Städinstruktioner finns på <https://www.ttl.fi/sv/arbetshalsoinstitutets-coronavirus-instruktioner/>
- Valfunktionärerna ska använda mask. En mask behöver dock inte användas om andningen försvåras orimligt mycket eller om andra hälsorelaterade orsaker är ett hinder för att använda mask.
- Använd ett visir om det inte är möjligt att använda mask. Visir kan även användas som tillägg till masken.
- Se till att det finns tillräckligt med masker vid röstningsstället. Valfunktionärerna ska byta till en ny mask ungefär varannan timme. Byt till en ny mask även i det fall att masken tas av eller om den blir fuktig eller smutsig. Använd handsprit eller tvätta

händerna när masken byts ut, både innan en mask tas av och innan en ny mask tas på.

- Röstningsstället ska tillhandahålla engångsmasker för de väljare som inte har en egen mask.
- Väljare med symptom på infektion i andningsvägarna har instruerats att ta ett coronatest och vänta på att symptomen försvinner innan de röstar på förhand. Om en väljare trots detta anländer till förhandsröstningsstället och har tydliga andningssymtom (till exempel hostar eller nyser kraftigt), instruera honom eller henne artigt förbi kön för att rösta och registrera rösten med honom eller henne så långt borta som möjligt medan säkerhetsavstånd bibehålls.
- En person som är i karantän eller isolering får inte komma in i vallokalen. Valförrättarna ska dock inte fråga väljarna om deras hälsa.
- Om en valförrättare smittas av coronavirus ska följs instruktionerna som läkare för smittsamma sjukdomar och hälsovården ger för situationen.

Röstningen

- När väljarna anländer till röstningsstället möts de av en person med ansiktsmask, som uppmanar dem att använda handsprit som finns på 2 meters avstånd från personen och erbjuder väljaren en mask, om denne som anländer för att rösta inte har en mask. Handsprit bör också vara tillgängligt där man fyller i foljebrevet (vid mottagandet av röster) och där man lämnar vallokalen. Sätt upp en skylt som informerar om handrengöring i vallokalen.
- Om en väljare inte har en mask, bör hen erbjudas en mask på röstningsstället. Om en väljare inte vill använda den erbjudna masken får hen rösta också utan den
- Väljarna behöver inte ta bort masken i det skede då väljarens identitetsbevis kontrolleras för första gången och väljarna får en valsedel. Detta kommer endast att säkerställa att väljaren har ett identitetsbevis med sig.
- Om valförrättaren inte känner igen en väljare som bär mask, ska väljaren ta av sig masken för kontroll av identiteten. Instruktioner för säker borttagning av masken måste

göras tillgängliga för väljarna. Reservera handsprit för väljarna samt ett ställe eller ett underlag för identitetsbeviset, där man lätt att kontrollera identitetsbeviset.

- Ge vid behov muntligt instruktioner till väljarna när identiteten ska kontrolleras:
 - Visa upp ett identitetsbevis för granskning.
 - Ta av dig ansiktsmasken genom att ta tag i snoddarna på båda sidorna om ansiktet.
 - Håll masken i samma grepp under hela granskningen.
 - Släpp inte taget om masken.
 - När du får tillstånd att ta på dig masken, gör det försiktigt utan att vidröra ansiktet.
 - Använd handsprit. Ta vara på identitetsbeviset.
- En väljare kan inte rösta om identiteten inte kan kontrolleras därför att hen inte vill ta av sig sin mask. Enligt vallagen är en väljare skyldig att styrka sin identitet för valnämnden.
- Förhandsröstningen kan vid behov genomföras utomhus efter valfunktionärernas övervägande enligt bestämmelserna i vallagen (56-61 §) antingen i sin helhet eller med avseende på individuella väljare i omedelbar närhet av förhandsröstningsstället. I enlighet med bestämmelserna i vallagen kan ett arrangemang också vara möjligt där väljaren inte lämnar sin bil, om det finns en parkeringsplats i omedelbar närhet av röstningsstället. I dessa fall måste valförrättaren vara särskilt försiktig med att bibehålla valhemligheten. Om individuella röster mottas utomhus kommer de att tas emot manuellt (följebrevet fylls i manuellt och väljarens namn kommer att anges i en lista med väljare).